

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svojsko izražajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

Peterburg 2. nov. Oficijalno se poroča iz Bogota 31. oktobra: V boji pri Telišu 28. okt. je polk gardnih ulanov posekal 150 bašibozukov na konjih. Čerkesi so potem prijeli oddelek pešcev, pri čemer je bilo 50 ruskih vojakov ranjenih in mrtvih, a trije oficirji so bili ranjeni. Princ Albrecht Sachsen-Altenburgski je dobil lahko rano v nogo, a se je vse jedno hrabro bojeval do konca bitke.

Peterburg 1. novembra. Oficijalno. V bojih 24. in 28. p. m. pri Gornjem Dubniku in Telišu je bilo vsega vkup 7000 mož turške vojske ujetih. Mej temi so dva paši, okolo 200 oficirjev, trije Angleži in en carigradski Francoz. Od Angležev je eden polkovnik v turški službi, dva sta zdravnik. Francoz je bil prostovoljec. — Šefket paša je bežal tudi iz Radomiric, gonjen od naše konjice. Most pri Radomiricah je nepoškodovan v naših rokah.

London 1. novembra. Iz Erzeruma se „D. T.“ telegrafuje 31. oktobra: Vsa turška vojska je včeraj popustila po noči ob velikem dežju v dobrem redu Hasan-Kale. Rusi so zasedli Köprikiöi. Turška zadnja straža je bila popolnem odrezana, pri čemer sta dva bataljona v ujetništvo padla. Musa-paša je prav komaj ušel. Muktarja nij bilo pri vojski, bil je v Gurgi-Bogaru. Vsak je mislil, da so Rusi še več milj daleč zadaj. Turška vojska drži zdaj strašno močno defenzivno pozicijo pri Devebojunu na visočinah v vzhodu od Erzeruma.

Dunajski listi, ki Turke ljubijo, začeli so drugače pisati o vojski nego so pred kratkim. „Z bojišča prihajajo za Turke le Jobova poročila,“ tako toži „N. Wien. Tagbl.“ In drug nemški list, vsa fanatična ustavoverna Mohamedanka „N. Fr. Pr.“ od petka s teškim srcem mora priznati vendar enkrat, poročila z bojišča niso ugodna za Turke.

V Aziji so Rusi s silno hirostjo prodri do blizu Erzeruma in zasedli Köprikiöi, od koder so Turki po noči in v dežji ušli, znamenje, da nimajo ni reda ni poguma več. Sploh je zgornji londonski telegram turkoljubnega „Daily Telegrapha“ iz Erzeruma jako znamenit.

Na Plevenskej cesti Osmanu za hrbtom so Rusi vzeli že tretje mesto: Radomirce. S tem je vsako preskrbljevanje ali osvobojevanje turške vojske Osmanove nemogoče.

Kadar Plevna pade, pojde general Gurko s povečano vojsko zopet črez Balkan nad Adrijanopolj. Zimsko vojevanje je gotovo. Priprave se vse delajo za to.

V celem Rusiji bode decembra meseca tega leta 220.000 vojaških novincev nabranih, t. j. 40 procentov več, kot v rednih časih.

Erzerum, glavno mesto Armenije, katero Rusi skušajo v roke dobiti, ima 60.000 prebivalcev, je utrjeno s forti in citadelo. Braniti se ima še 150 kanoni in 20.000 mož posadke.

Zopet o volitvah na slovenskem Štajerskem.

Iz savinske doline 29. okt. [Izv. dop.]

Prihodnje volitve so vedno bližje in po kranjskih vspehih je začel tudi našim nasprotnikom močno greben rasti, kakor je uže vaš dopisni članek v števil. 250 „Slovenskega Naroda“ rekel. Naj jaz opozorujem še na sledeče stvari:

V zadnji „Zillier Zeitung“ od 28. okt. si nekdo z vprašanjem: „ali bi, ali bi ne?“ čudno glavo beli. Po dolgej, silno dolgočasnej in pregretej razpravi pa pride ta nemški gospod slednjič vendar do prepričanja: ustavoverna stranka mora vendar enkrat tudi pri kmetih v savinskej dolini svojo srečo poskusiti in tudi tam kandidate postaviti, kjer si jih še do sedaj nij upala.

Najpoprej se tolaži nemški gospod pisalec, da bode ustavoverna ali nemškutarska stranka v Brežicah tudi pri prihodnjih volitvah kandidata stavila in da nihče ne dvomi, da bo ta njen kandidat tudi zopet zmagal. Ne more se pa omenjeni gospod dovolj načuditi, kako more biti ljudstvo na hrvatskej meji bolj „liberalno“, kakor v savinskej dolini, katera je vendar veliko bližje — nemških jaslij.

O, kaka ironija, nemškutarski gospod pisalec! — Si tacuisses — ali ker dvomim, da bi me latinsko umel, — ko bi bil molčal, prijatelj, bi si bil prihranil blamažo! Ali poznaš ti gospoda Žnidaršiča? Poznaš li tudi razmere v brežkeji okolici? Jaz dvomim. Vedi, da je tam omenjeni gospod poslanec pri kmetih visokočislana in čisto popularna oseba, ali to nikakor ne zaradi svojega „ustavoverstva“, ampak zaradi svoje osebe. Če je v Brežicah gospod Ž. kot ustavoverec voljen bil, zmagala je njegova oseba, nikakor pa ne ideja nemškutenja. Sploh pa gospod Ž. nikdar ustavoverec po vašem kopitu bil nij; on se je moža izkazal in če mu je narodna stranka kedaj proti kandidata stavila, storila je to samo zaradi tega, ker je nasprotna stranka bila za njegovo kandidaturo. Iz poročil o zadnjih sejah štajerskega deželnega zbora pa bi se bil tudi ti čisto lahko prepričal, na katere strani je gospod Žnidaršič sedel. Spoznal bi bil tudi lahko, da ta gospod dobro ve, kdo ga je volil in zakaj? Je-li ti je sedaj jasno, zakaj se je na štajersko-hrvatskej meji ustavoverni (?) poslanec volil?

Dalje s piscem ne morem lahko o tej

reči govoriti. Iz njegovega članka je namreč razvidno, da niti najmanjšega pojma o pomenu izraza „liberal“ nema. Ali morebiti pa vendar? — Potem pa čisto gotovo ne ve, kdo je dosednji kmetski poslanec v savinskej dolini bil! — Bodi si eno ali drugo, čuditi se je, kako more tako drzen biti, da svojo nevednost tako javno svetu kaže!

Sicer pa ga jaz umem, seveda le za to, ker naše razmere predobro poznam. Pisalec je nekdanj nekaj o liberalnosti zvoniti slišal, a vedel nij, pri kateri cerkvi, in tako pride, da on pojma „liberalno“ in „nemško“ identificira; kaj ne? No, je tudi mali argument k njegovej slavi v žurnalistiki. Po tem nemškem mnenji je Tirolska n. pr. čisto liberalna, — ker je nemška? Ali kali?

Kar gospod pisalec še dalje kvasi o „klerikalnih“ klikah in o neomejenem vplivu jezuitov na naše volilce, je taka zmes in neumščina, da bi skoraj najbolje bilo, celo reč prezreti. Če na tako zvepljavo odgovarjamo, storimo to le iz principa, da ne bo tist gospod mislil, da ima morebiti vendar le prav. Tukaj gre tedaj za resnico.

On govori na dolgo in široko o strašnem agitiranju jezuitov, ki na skrivnem v pridigah in izpovednicah dekle in drugo ženstvo terorizirajo, da potem te doma volilce prisilijo, da morajo klerikalno voliti. Risum teneatis! — Gospodine, saj še nij predpust, da nas tako kratkočasiš? Kje, v celem savinskej dolini, kje, v celem slovenskem Štajerju mi najdeš enega jezuita? Denes gotovo nikjer več; pač pa so bivali za časa cesarja Jožefa II. pri sv. Frančišku v Stražah, in te bodeš ti najbrž v mislih imel; saj se ti itak iz vsake besede vidi, da še s svojimi idejami res nijsi iz prejšnjega stoletja pota našel. Da ti pa iz tvoje zadrege nekoliko pomagam, vedi dragi nemški pisalec, da v samostanu na gričku sv. Jožefa pri Celji, katerega ti najbrž za tisto nevarno jezuitsko gnezdo smatraš, še nikdar noben jezuit živel nij. Tam bivajo uže od leta 1852, tedaj uže od početka samostana, čisto nedolžni lazaristi, ki so si z jezuiti prav malo v rodu. S tem si pa zopet pokazal, da še jezuita nikdar videl nijsi, ker ga ne moreš od lazarista razločevati, in tako ti je, kakor še mnogim drugim, to ime samo le strašilo, katerega se bojiš, če ga tudi še nikdar videl nijsi in ga tedaj tudi ne poznaš. Če pa ti, gospod pisalec, misliš, da nekatere tercijalke, katere hodijo k sv. Jožefu včasih pomoči iskat, na našega kmeta politično le nekoliko vplivajo, je to od tebe infamija, katera se mora le z zaničevanjem prezreti. Vedi namreč, da so ravno take osebe pri nas najbolj zaničevane in da je ljudstvo sploh, posebno pa tudi naša duhovščina, principijalno zoper nje. Sploh pa moraš, gospod pisalec, tujec v Celji biti, —

in to te izdaja. — Domač človek bi gotovo ne mogel take neumnosti pisati.

Sicer pa bodi le brez skrbi. Mi Slovenci bomo volili tudi brez tebe liberalno, če tudi morda volimo duhovna. Samo, da naš in vaš liberalizem se ne bosta nikdar ujemala in za to bi res vse tiste vaše prijatelje k prihodnji volitvi povabil, ki morebiti mislijo, da imajo še prekratke nosove! —

Pomočne knjige v slovenski ljudski šoli.

Za občni zbor slovenskega učiteljskega društva, priredil F. Govekar.

Z veseljem pozdravil je gotovo sleherni od nas novo boljšo dobo, katera je napočila za ljudsko šolo in nje učitelje. — Zaupno se oziramo v boljšo in srečnejšo bodočnost. Kajti v vseh krogih človeške družbe začenja se pazljivo gledati na delo ljudskega učitelja, za katerega se prej skoraj nihče zmenil ni. Razumevati se začenja preimenitna naloga ljudske šole, ter se več ne prezira tako hladnokrvno nje pomen, vpliv in velika vrednost njene delovanja! — Dokazuje nam to zboljšano materijelno stanje ljudskega učitelja. Upajmo, da se bode v tem obziru tudi v prihodnje nadaljevalo. Vsaj se s tem ne pomaga le ljudskim učiteljem, ampak pred vsem šolam in tako prihodnjemu zarodu. Kajti nobena naprava in naredba tako odločno ne zahteva od delavca čvrstega in veselega duha, kakor ravno ljudska šola. — Kakor so se pa temni oblaki zunaj na obnebu učiteljevega življenja začeli polagoma skrivati, ter jim postaje atmosfera čedalje čistejša, tako pa oni tudi po pravici želno hrepené, da bi se jim tudi znotraj — v delavnici učiteljevi — skoraj bolj svetiti začelo. — Slovenski ljudski učitelji gotovo nismo nehvaležni za zaupanje nam skazano; marveč hočemo tudi v prihodnje toliko vestnejše spolnovati dolžnosti svojega težavnega službovanja, kolikor bolj se ceni imenitnost in važnost opravila, katero se je nam izročilo. — Ali kakor jeden sam človek nikoli in nikjer vsega ne ve in ne zna, ter dognati ne more, ampak drugih ljudi in tuje pomoči potrebuje, tako je tudi pri ljudski šoli; učitelj, — naj bi se tudi napenjal do krvavih žuljev, — vsega sam ne more dognati, niti doseči, ako se je še toliko šolal. Tudi ljudski učitelj potrebuje tuje pomoči, marsikaterih reči in pomočkov — kakor delavec v delavnici — da je v stanu svoje dolžnosti prav in zvesto spolnovati in svoj namen toliko lažje doseči. Kajti obilne skušnje uče, da nij nič potrebnejšega pri važnem opravilu, katero se ne izvrši v nekih dneh ali mesecih, ampak zato celo leta potrebuje, kakor določnega in jasnega načrta, kateri se pa le takrat more uspešno izpeljati, ako ne manjka zato dovelj pripravnih in sposobnih pomočkov. Nič pa tudi nij tako nehvaležno, kakor opravljati tako imenitno delo tja v en dan, ter poskušati kmalu to, kmalu ono, denes ravnati se po tem, jutri zopet po drugem pomočku, kajti na ta način se ne izgublja le čas in svrha, ampak tudi dobra volja in ono veselje, katero je tako zelo potrebno za uspešno izvrševanje tako važnega opravila.

Zato mislim, da smemo brez strahu mi slovenski ljudski učitelji pri svojih skupnih zborih odkrivati pomanjkljivosti in napake našega ljudskega šolstva, da se popravi in zboljša, kar je slabega in pomanjkljivega, a kar je dobrega, da se tudi v prihodnje obdrži.

Jedna poglavitnejših napak in zoper vsa pedagoška načela je uže samo na sebi to, da se prihodnji učitelji in izobraževalci prihodnjega naroda za to velikansko delo v učiteljskem izobraževališči podučujejo in izobražujejo skoraj edino v tujem nemškem jeziku, katerega potem kot ljudski učitelji pri podučevanju slovenske mladine in slovenskega ljudstva rabiti ne morejo. K temu pride pa potem še druga napaka, da oni, stopivši v dejansko šolsko življenje, nemajo nobene pomočne knjige, katera bi bila pisana v jeziku, v katerem z učenci občujejo. In vendar potrebuje tudi slovenski učitelj, tako kakor nemški, dobrih učnih pomočij, da sam v omiki napreduje, da se od dne do dne za šolski nauk more dobro pripraviti, ter tako sebi podučevanje, učencem svojim pa nauk polajša in poocituje, ter si tudi tako več časa prihrani. Kakor znano, so pa učna sredstva ali pomočki dvojne vrste, so učna sredstva, ki jih učitelj sam za se potrebuje, in so učna sredstva, ki jih učitelj za svoje učence potrebuje.

Učna sredstva pa, ki jih učitelj sam za se potrebuje, razpadajo zopet na dve vrsti: so namreč šolske knjige in pomočne knjige. Ako vprašamo, koliko imamo teh pisanih v domačem jeziku, katere bi mogel učitelj pri poduku neposredno rabiti? — Mislim, ako odštejemo „dr. Močnikovega“ navoda k prvi in drugi računici, potem smo pa pri kraji s pomočnimi knjigami, katere bi bile pisane v jeziku, v katerem občuje učitelj s svojimi učenci. Vprašam, ali ne potrebujemo neobhodno za naše šole kake pomočne knjige pisane v domačem jeziku za navod k početnici za nazorni nauk, kakor je izvrstna nemška „Unterklasse“ od Hermanna? — Le pomislimo s kakšnim trudom in kolikimi težavami pa tudi stroški se mora mladi, nastopni učitelj boriti, da vse to, kar si je s težavo in trudom pridobil v učiteljski izobraževalnici v tujem jeziku, rečem, da vse to potem raztolmači v domačem, slovenski mladini razumljivem jeziku, ter si svoj nauk tako priredi, kakor ga neobhodno potrebuje za slovensko mladino.

Kako lahko se pa tudi učitelj poleni, ker mu srčnost upade. Poglejmo dalje, v katerem jeziku je pisan navod k III. računici. Ali nij mar učitelj prisiljen s knjigo v roki, spisano v tujem jeziku, pripravljati se in podučevati ta važni, pa težavni predmet. Vprašam, ali ne mora biti ljudski učitelj pri takih razmerah modrejši in sposobnejši od glavnih učiteljev na izobraževališču, ker on je prisiljen tuje blago po domače podajati slovenski mladini. In vendar pričakujemo te prekornostne in potrebne knjige uže toliko časa!

Dalje potrebujemo za sedaj po mojem mnenju tudi pomočnih knjig pisanih v domačem jeziku „o geometriji, fiziki, kakor tudi navoda o risanju,“ za katere prositi sl. vlado zdi se mi zelo potrebno. Kajti, nij še zadosti, da se prihodnji odgojevalci naroda v učiteljskih izobraževališčih uče le teorije, ampak podati se jim morajo potem tudi vsa ona sredstva, po katerih se mladina in narod najlaže podučuje in izobražuje, in to so ravno pomočne knjige, spisane v domačem jeziku. — Zato se predrzne izreči, da tudi nemški učitelji svoj materin jezik ravno tako ali še bolje znajo, kakor mi svojega, pa vendar še nijsem bral, da bi komu na misel prišlo, da bi se nemški učitelji podučevali in za svoj stan izobraževali v kakem tujem jeziku, ali

da bi se jim silile pomočne knjige, spisane v tujem jeziku.

Primerno se mi torej zdi, da izrečemo denes javno svojo željo, da bi dotične šolske oblasti blagovolile nam preskrbeti uže skoraj tako potrebne in težko pričakovane knjige, spisane v domačem jeziku. Vkljub še tako umetno izdelanim načrtom prave izomike in pravega napredka ne pri naših ljudskih učiteljih, niti pri naših ljudskih šolah, tedaj tudi pri našem narodu, ne smemo in ne moremo pričakovati dotlej, da se tukaj razmere ne zboljšajo.

Iz „Tovariša.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. novembra.

Gospoda Bazant in Matlekovič sta pozvana izdelati *colno tarifo*, ki se bode vsled sklepa ministrov obema parlamentoma predložila, menda še ta teden. Kar se bode zaradi trgovinske pogodbe z Nemčijo še dogovarjalo, hoče Bismark da se v Berlinu, ne na Dunaji.

Hrvatski „Obzor“ govori o ogerskem budgetu, pa pravi na konci: „Kada se avstrijski deficit spomene uz ugarski, onda se istom vidi pravo finacijalno stanje monarkije i onda se daje suditi, kakva bi ju nesreća mogla sustići, da se nekako zaplete u iztočnu mrežu.“

Vnanje države.

Iz **Srbije** prihajajo vesti, katere so nepričakovane, ako pomislimo, da se je včeraj še govorilo o miru. Telegram „Pol. Cor.“ pravi, da so Čerkesi ob Timoku prestopili mejo. Zaradi tega so brž odposlali v Zaječar brigado vojakov iz Gradišta. Ob jednem je prišlo mnogo vstaških vodjevod, mej njimi vojevoda Amelica, prosit od srbske vlade pomoči za nadaljevanje vstaje v Bosni. Kakor govore pisma, pripravljajo se v Srbiji vedno na boj, da-si ne pošiljajo ravno posebnih vojnih oddelkov na meje. Vse kaže, da ne bodo onih vojakov, ki so uže razpostavljeni proti sovražniku, klicali domov, nego bodo celo za vojsko obskrbeli brigade, ki so sedaj v Belemgradu, Semendriji, Kragujevcu, Požarevcu, Šabcu in v Jagodini, samo naročenih oblek in orožja še nemajo dovolj za nje. V obče pa se more izpoznati, da bode Srbija z orožjem v roki čakala, kedaj in kako bodeta Rusija in Turčija končali vojsko, in če bode treba, če bode od Rusije ukaz dobila, pojde nemudoma v boj za sveto stvar, za katero je lani sama štiri mesece celej Turčiji krvavega posla dajala.

Kako silno resno je vojevanje za **Ruse** kažejo številke vseh izgub. Rusi so namreč od početka vojske izgubili 61.942 mož.

Pred sodnijo je prišlo v **Peterburgu** 196 osov obtoženih zaradi politične zarote, največ nihilistične. Obravnave bodo trajale dva meseca. Iz obtožencev je 160 možkih 36 ženskih, prič pak 600. Obravnava bo tajna.

Iz **Carigrada** se poroča, da se zopet agitira za povrnitev Mithat-paše v Turčijo, stvarnika turške „ustave“.

Francoski republikanci ostajajo složni in — zmerni, ter tako na novo dokazujejo, da nijso radikalci. Časopisi ločijo Mac-Mahona od ministerstva. Prvi lahko ostane še, drugo naj odstopi, in predsednik naj ne vodi več osobne politike, pravijo.

Iz **Berlina** se poroča, da je po noči na 1. novembra umrl stari general-feldmaršal Wrangel.

Dopisi.

Iz **Gorice** 1. nov. [Izv. dop.] Obe zadnji zmagi generala Gurka smo tudi goriški Slovenci primerno praznovali, nezmeneč se za jeze peneče turkofile, kateri sedaj abotno sami sebe smešijo s tem, da pravijo: Turki so res bili tepeni, a gotovo je tega kriv le njih tajni strateški plan. Kdo se ne smeje?

Prav malo nas brigajo vsi krščeni in ne-krščeni turkofili, ki sedaj v turških listih toliko humbuga uganjajo z onimi 320 bulgarskimi židi, temi pijavkami in oderuhi vesoljnega sveta.

Nesramno je pač, da pripisujejo Rusom prognanstvo teh židov, mej tem ko je poštemu svetu znano, da so jih le domači zapodili iz posestev, katere so si ti židovi gotovo zvijačno ter krivično od uboge raje prisvojili.

In ti brezsrčni ljudje sedaj krokodilove solze točijo za peščico židov, njim njihove nezasitljive žepe kot demonstracijo proti Slovanstvu polnijo. Ti ljudje pa nima niti pomilovalne besede za tisočero žen in devojč, katere so njih bratje Turki brez usmiljenja posekali, jih v sužnost odpeljali.

Zdaj, ko so zasijali orožju naših bratov lepši dnevi, oznanujoči končno gotovo zmago pravičnih slavjanskih čet nad krutim tisočerm tlačiteljem krščanstva, zdaj bi radi mir sklepali ti sovragi slavjanske svobode, ter ubogo bulgarsko rajo bi naši turkofili pomagali z azijskim barbarom vred zopet ukleniti v sužni turški jarem, pod katerim je tisočero let zdihovala.

Takrat, ko so Rusi imeli pred Plevno neudačo, niste želeli miru, nego nadepolni ste dan na dan pričakovali, da bodo Rusi popolnem uničeni, njih vojska po Dunavu v črno morje splavala, ter Slovanstvo za 100 let potrtlo. Zdaj, pravite, je rešena čast ruskega orožja, katero ste pred nedavnim Rusom na veke izgubljeno smatrali. Naj se mir naredi, želite, ker se bojite, da bo vendar enkrat nehala vaše krivično gospodstvo nad Slavjanstvom, če rusko orožje vašega sobrata Turka iz Evrope izpodi, onega, kateri vam pomaga ubogo slovansko ljudstvo odirati. A sveta Rusija nij poslala tisočere in tisočere svojih hrabrih sinov, da bi se le z orožjem poskušali, komu gre orožja čast, nego sveta Rusija je šla v boj s svetom nalogo, osvoboditi uboge pod Turkom vzdihajoče sobrate, priboriti Jugoslovanstvu milejšo prostejšo bodočnost, in dokler tega ne izpolni, so vse vaše želje za mir, ker vam gre za kožo, iz golega sovraštva do Slavjanstva — pia desideria! T—e.

Iz Barke pri Divači 1. novembra. [Izviren dopis.] Letošnja vinska trgatav je dokončana. A žalibog slabo. Pomladanski dnevi so bili prav dobri. A prišla je burja, prišel mrz in je popolnem zarod uničil. Kasne trte so malo obrodile, zgodnje nič. Tisti, ki je pretekla dobra leta pridelal 70 do 80 čebrov vina, pridelal ga je letos 12 čebrov. A kaj vprašate, dragi čitatelji, kakšno da je? Ne vem, ali je vino, ali jesih. Na Drobthinah so ga držali po celih dvajset dnij. — To je stara navada, ali bi rekel stara napaka. Nekateri so ga delali po novem. Poduki gospoda Povšeta in našega bivšega gospoda učitelja Perniška so se prijeli. Tudi to ne bo dobro. Pobirano je bilo v mrzlih dnovih in se nij moglo dolgo časa pogreti.

Ozimina je srednje obrodila. Koruza prav slabo, na polovico; jesenskih pridelkov nij skoraj nič. Mi Barčani imamo dosti sadnega drevja. A, žalibog, uže dve leti nobenega sadja. Kaj bo za denar? Neprenehoma dohajajo plačilni nalogi . . .

Domače stvari.

— (Ponarejanje bankovcev.) Piše se nam od tu: Zopet je bankovčarja ujel mestni policaj M. v petek zvečer okolo devete

ure na mostu Šent-Jakobskem. Mož, imajoč slabo vest, se je namreč nekako bojazljivo oziral okrog ter izbudil s tem sum pri javnem stražniku, ki ga je prijel in tiral na rotovž. Tam so ga pak preiskali in našli pri njem 28 ponarejenih desetakov, a 9 poštenih goldinarjev, ker je bil najbrž en desetak uže oddal. Zasačenec je baje doma iz Mokronoga ter se zove Rus.

— (V ljubljansko deželno bôlnico) pride za sekundarija drd. Ignacij Jelovšek.

— (Nova slovenska knjiga.) Neutrudljivi slovenski vojaški pisatelj, stotnik Komelj, je zopet izdal slovensko knjižico za naše vojake: „Službovnik slovensko nemški za cesarsko in kraljevo vojsko po vprašanjih in odgovorih. Drugi del. Bojna služba.“ Priporočamo to knjižico našim vojakom. Dobi se pri pisatelju, c. kr. stotniku A. Komelju v „Militär Stations-Comando zu Vahra b. Brixen“, po 35 kr.

— (Slovenec v posnemanje) „Bratovščina hrvatskih ljudi“ v Istri, ki ima namen, podpirati ubožne študente iz Istre, je imela 8. oktobra svoj letni občni zbor, ki ga je vodil nie predsednik in župnik v Kastvi, č. g. V. Vlah. Društveni tajnik, gosp. Ernest Jelusič, je v daljšem govoru delovanje te bratovščine v nje triletnem obstanku razkladal ter tožil, da nij še nad 600 članov, ki bi redno plačevali letne doneske. Bratovščina ima zdaj premoženja okolo 2500 gold., letos je narastlo za 521 gold. 5 kr., mej tem so največ nabrali vseučiliščniki v Zagrebu, kateri so v ta namen bili priredili sijajen ples, katerega čisti dohodki so iznašali 292 gold. Ta bratovščina je letos podpirala osem dijakov, katerim je skupno razdala 210 gld. Na občnem zboru se je naposled sklenilo, da utemeljitelji odslej imajo vplačevati, namesto dosedanjih 20 gld., vsak po 25 gld., a da se jim dovoli to vsoto društvu izročiti v teku dveh let. Slovenci še nemamo take družbe in vendar je je silno treba. Ves duševni prepór, kolikor ga je v Slovenstvu, imamo zahvaliti večjidel le možem, ki so težavno in s podporo študirali. Moramo torej misliti, da tudi oni ubogi dijaci, katerim mi do omike pomagamo, bodo enkrat držali narodno stvar našo po konci.

— (Za Logatčane) je zopet prišlo 1433 gld. in 43 kr.; nabrana je ta svota na Dunaji.

— (Šest let star požigalec.) Podstrmom v krškem okraji je Janezu Tomšiču zgorelo vse poslopje. Zažgal je šest letni mali njegov sinko Janezek s klinčkom na enem kraji skoro do tal visečo slamnato streho. Zavarovan oče nij bil.

— (Spod Čavna na Goriškem) se piše „Sl.“: Kar se po Vipavskem v obče le tîne tiče, se mora v oziru vinskega pridelka z malimi izjemami k slabim letinam prištevati, t. j. ne glede kakovosti, ampak gledé kolikosti. V oziru kakovosti je letošnje vino, ker se je sploh v suhem vremenu trgalo, boljše, kakor smo pričakovali. Kolikost je pa zelo pičila. Plačuje se po 12—14 gld. kvinč. (Kvinč je poldrugo avstrijsko vedro ali 60 bokalov, po novej meri pa 84 litrov.) Se ve, da bi bilo vino zarad male množine veliko dražje, ali ker se „petiot“ po mestih — na deželi se dozda še nij — zelo toči, se ve da ne pod pravim imenom, ampak pod goljufnim ime-

nom pravega vina, znižuje to prav zelo vinski ceno.

— (Razglas obligacij kranjske zemljiščine odveze), ki so bile 31. okt. 1877 izsrečkane: Skupni po 50 gl. št. 191, 302, 440. — S kuponi po 100 gl. št. 190, 271, 317, 380, 413, 452, 465, 653, 871, 927, 1114, 1122, 1139, 1179, 1232, 1248, 1279, 1314, 1426, 1457, 1480, 1484, 1553, 1693, 1816, 1831, 1846, 1942, 2029, 2105, 2137, 2198, 2260, 2273, 2279, 2342, 2549, 2702, 2704, 2730, 2787, 2854, 2917, 2934, 2938, 3089, 3096, 3125. — S kuponi po 500 gld. št. 2, 79, 120, 166, 458, 520, 606, 607, 657, 670, 683, 734, 765, 768, 770, 788, 807. — S kuponi po 1000 gld. št. 12, 83, 95, 158, 160, 216, 399, 731, 856, 1099, 1210, 1306, 1326, 1367, 1382, 1444, 1446, 1451, 1548, 1550, 1630, 1664, 1749, 1756, 1757, 1845, 1888, 1890, 1912, 1977, 2008, 2070, 2143, 2147, 2164, 2244, 2258, 2273, 2459, 2462, 2501, 2528, 2532, 2549, 2561, 2567, 2619, 2657, 2685, 2717, 2744, 2758, 2817, 2821, 2823, 2832, 2834, 2852, 2890, 2895, 2902, 2915, 2926. — S kuponi po 5000 gld. št. 83, 189, 339, 421, 565, 590. — Lit. A št. 324 za 460 gld., št. 330 za 2890 gld. Lit. A št. 906 za 1010 gld., št. 1280 za 270 gld. Lit. A št. 1564 za 4000 gld., št. 1892 za 300 gld. — S kuponi po 5000 gold. št. 75 z deželnim zneskom 4620 goldinarjev.

Omenjene obligacije se bodo v izsrečkanih kapitalnih zneskih v avst. velj. po šestih mesecih od dneva srečkanja po predpisu postavnih pravil v gotovem denarji pri kranjskej deželnej blagajnici v Ljubljani plačevale, katera bo tudi za neizsrečkani znesek 380 gld. obligacije št. 75 za 5000 gld. nove obligacije izdala. Zadnje tri mesece pred zapadnim obrokom zamenjuje (skontira) deželna blagajnica v Ljubljani izsrečkane obligacije, kakor tudi vse kupone kranjske zemljiške odveze proti 5% natančno po dnevih zaračunjenemu odbitku na korist zaklada kranjske zemljiške odveze. Razun omenjenega se še to na znanje daje, da se lastniki sledečih, uže poprej izsrečkanih obligacij še nijso oglasili za plačilo, namreč s kuponi št. 74, 260, 443 po 50 gld.; s kuponi št. 137, 346, 347, 494, 552, 601, 1254, 1409, 1843, 1855, 1861, 1937, 1939, 2011, 2041, 2051, 2144, 2369, 2576, 2577, 2746, 2823, 2928, 2947 po 100 gld.; s kuponi št. 203, 211, 218, 310, 425, 446, 553, 569 po 500 gld.; s kuponi št. 234, 244, 290, 395, 507, 753, 893, 987, 1590, 2037, 2254, 2302, 2569, 2741, 2830 po 1000 gld.; s kuponi št. 389, po 5000 gld.; št. 1557 lit. A. za 100 gld. Ker po nastopu za izplačanje izsrečkanih obligacij odločenega časa pravica na plačevanje obresti odpade, torej se lastniki navedenih obligacij opominjajo, naj se oglasijo za izplačanje kapitalnih zneskov, ter se bodo obresti, ako bi jih privilegirana c. kr. avstrijska narodna banka na kupone iz dobe po nastopu za izplačanje kapitala odločenega časa izplačala, pri izplačanju kapitalnega zneska obligacij odtegnile. Kranjski deželni odbor v Ljubljani dne 31. oktobra 1877.

Razne vesti.

* (V Gradci) hoté ustanoviti družbo, katere člani ne bodo več pozdravljali z odkrivanjem, kakor je doslej v navadi, a ob zimskem mrazu ne posebno zdrāju v korist.

* (Most preko Bospora) hote napraviti in načrt o tem sta nekov ameriški inženier Cads ter kapitan Lambert pred-

ložila turškej vladi. Most bi nosilo 15 velikanskih stebrov, dolg bi bil 6000 angleških čevljev, a širok 100 a. č. ter ob enem bi šla preko njega tudi železnica. Najgloblje morje bosporsko meri 100 čevljev in v dnu je skoraj sam pesek. Ta zgrada bi stala 25 milijonov dolarjev, za kar seveda Turčija nima denarja dovolj, zato je njim misliti, da bi se delo tako kmalu pričelo.

(Stara dogodba.) Ponosni car Nikolaj je bil zelo strog človek, samo proti svoji jedinej hčeri Mariji je bil jako mil in prijazen, kajti ljubil je svojo lepo hčer nad vse. Nekega dne pak opazi na njej nekakovo izprembo, in ker se je toliko brigal za svoje dete, vpraša jo, kaj jej je, na kar nij dobil nič odgovora, hčerko pak je občila rudečica in jela je plakati, ter prikrila obraz v blazine. Car, izpoznavši uzrok temu, začepeče hčeri vprašanje na uho, na katero je prikimala. "Torej zaljubljena?" ponovi še jedenkrat, "a kdo je ujel tvojo golobčico? Kdo je bil tako srečen?" Marije pak je bilo sram in zopet je začela plakati, a car naposled jame zelo prijazno in ljubeznjivo vpraševati: "Ali ga poznam?" — Marija prikima. — "Ali ga mno gokrat vidim?" — Zopet prikima. — "Ali je plemenite krvi?" skoraj bojzljivo pravi oča. — "Da." — Carju nij bilo več tako tesno pri srcu, in radoveden reče nadalje: "A povedi mi vendar, kakov je tvoj ljubimec?" — "Zeleno uniformo ima in jedini je, ki ne nosi zlatega ovratnika," deje hčerka ter kakor srna plane lehkih nog iz sobe. Car jame misliti in premišljevati, kdo bi bil ljubljenec njega hčere — naposled pa ga ugane in nezadovoljen skimuje z glavó, kajti, vidi se mu, da je hči izbrala prenzkega rodu ženiha. Kmalu potem pa se je vse čudilo, kajti priprost kapitan je na jedenkrat bil general, odlikovan z redom Aleksander-Nevskim, bil admiral vse države z maršalsko oblastjo, bil je pravi državni svetnik in — veliki knez ter zet carjev. Ta srečni človek pa nij bil nikdo drugi, nego vojvoda Maksimilijan Leuchtenbergski. A zakaj odkrivamo stare skrivnosti carskega dvora v Peterburgu? Nu, ker je baš zadnje dni sin tega vojvode in carjeve hčere Marije — princ Sergij Leuchtenbergski — umrl junaške smrti na bojišči.

Važno

je naznanilo v današnji številki Samuela Heckschera star. v Hamburgu. Ta hiša si je radi promptnega in zanesljivega izplačevanja dobitkov tu in v okolici dobro ime pridobila, ter vsacega na današnji inserat opozorujemo.

Tržne cene

v Ljubljani 3. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 43 kr.; — reč 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 53 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; ajda 6 gld. 18 kr.; — prosó 5 gld. 53 kr.; — kruzna 6 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 04 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — špeh 1 ščen — gld. 66 kr.; — špeh povojen — gld. 74 kr.; jajce po 2 $\frac{1}{2}$ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 14 kr.; — slame 1 gold. 60 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescieri du Barry

v Londonu.

30 let uže je sij bolezen, ki bi jo ne bila zdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prane, i na jetrah; zlate i naduho, bolečine v ledvicah, jetike, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlate žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in bledanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledice in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vsučilišti v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Déde, Dr. Uré, grofje Gaste Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil

v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutenskih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gini, in to zaprešilo je dolgo časi moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescieri prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čim bo mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescieri popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tres nja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav celo in okusno hrano, kot najboljši pripomeček, ter ostanem Vaš adani

Gabriel Teschner.

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hušanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celim životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenutek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescieri in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescieri zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem moju društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvalečnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

V plehastih pušicah po pol funta i gold. 60 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 13 funtov 30 gold., 24 funtov 60 gold. Revalescieri-Hisouten v pušicah in Revalescieri-Chocolatée v prahu 12 tas i gld. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu na 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wals. Beschassne St. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijalnih trgovcih; tudi razpošilja se najkita hita na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetkih. V Ljubljani: Ed. Janar, J. Svoboda lekar pri "zlatem orlu", v Reki pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, Spjettu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rosca in J. Hirschnu, v Zadru pri Androvicu. (144)

Brez bolečine se delajo

operacije na zobéh

z narkozo razveselilnega gaza (Lustgas) — ali stiekoxidul-gazom. (322-4)

Umetne zobe in zobovja

po najnovjej metodi brez bolečine vpostavlja

zobni zdravnik Paichel,

v Ljubljani, pri Hrdeckega mostu, I. nadstropje.

Lanena olja

kupuje tvornica oljnatih barv

G. Popovića v Zagrebu,

ter prosi za najmanjšo ceno in priposlave majhene stekleničice olja na ogled. (319-2)

Glavni do-
bitke ev.
375.000
mark.

Naznanilo
sreče.

Dobitke
garantira
država.

Vabilo za udeležitev

dobitkinih naključeb

od države Hamburg garantirane velike denarne
loterije, v katerej se bode gotovo dobilo čez

8 milijonov mark.

Dobitki te koristne denarne loterije, katera obseza vsled načrta samo 85.000 srečk so sledeči: naureč 1 dobiček event. 375.000 mark, specijalno mark 250.000, 125.000, 80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 6 krat po 30.000 in 25.000, 10 krat po 20.000 in 15.000, 24 krat po 12.000 in 10.000, 31 krat po 8.000, 6.000 in 5.000, 56 krat po 4.000, 3.000 in 2.500, 206 krat po 2.400, 2.000 in 1.500, 412 krat po 1.200 in 1.000, 1364 krat po 500, 300 in 250, 28246 krat po 200, 175, 150, 138, 124 in 120, 15839 krat po 94, 67, 55, 50, 40 in 20 mark in do-
spejo čez nekaj mesecev v 7 oddelkih do gotove odločbe.

Prvo dobitkino žrebanje vršilo se bode službeno in velja za-nje

Cela originalna srečka samo 3 gl. 40 kr.

Pol originalne srečke " 1 " 70 "

Četrt originalne srečke " — " 85 "

in razpošiljam te od države garantirane originalne srečke (nikakor prepovedane promese) proti frankiranej pripošiljati zneska ali pa proti poštnemu povzetku tudi na najoddaljene kraje.

Vsak udeležnik dobi od mene poleg svoje originalne srečke zastonj tudi originalni načrt z vtisnjenim državnim grbom in po dovršenem žrebanju pripoše se tako vsacemu brez zahtevanja službeni spisak žrebanja.

Izplačevanje in razpošiljanje denarnih dobitkov

do interesentov izvršujem sam direktno in promptno in z najzanesljivejšim molčanjem.

Vsako naročilo more si vsak preskrbeti s postno nakaznico ali pa priporočenim pismom.

Obrne naj se tedaj vsak zaradi prihodnjega žrebanja z naročilom zaupljivo do

15. novembra t. l.

do moje firme

Samuel Heckscher sen.,

bankirna in izmenjevalna pisarna
v Hamburgu. (329-3)

Javna izjava!!

Neugodne razmere nas silijo, da razpustimo svoj établisement na Dunaji in da vso zalogo blaga razprodamo pod fabriško ceno.

Da urno razprodamo, prodamo za samo

gld. 6.15

sledeče praktične in dobre predmete:

1 precizijska ura s priročno verižico vred; jamči se za eno leto za pravilno hojo.

1 mizna lampa s varnostnim gorivom, jako praktična.

1 mizni prt, eleganten, pisan, iz fine angorske volne.

10 jeklorezov, kopije slavnih mojstrov, s katerimi se dve sobi lahko okinčate.

1 kuhalni aparat za čaj, s katerim se v 2 minutah skuha najboljši čaj.

1 terakota-kip, ob enem gorivo, fino izdelan, kinča vsako salonsko mizo.

1 domino, kompletan, v leseni skatliji.

1 skatlija za sladkor, palisandrov les, z najlepšim kiporeznim de-

lom okinčana in z veksirnim zaporom.

1 klešče za sladkor, iz vedno bele kovine.

6 kosov arom. zdravilnega mila od dr. Duponta.

6 miznih nožev z močnimi rogovi in jeklenimi rezali.

6 vilic z močnimi rogovi.

6 žlic, c. kr. patentiranih, vedno belih.

6 kavnihi žlic, c. kr. patentiranih, vedno belih.

1 žlica za juho, c. kr. patent, masivna.

1 žlica za mleko, c. kr. patent, masivna.

50 kosov.

Vseh teh naštetih 50 kosov stane skup samo

gld. 6.15.

Za vse predmete se jamči.

Naslov: Vereinigte Export-Kompagnie,

Wien, Burgring 3.

Naročila z dežele proti povzetju urno.

(250-9)